

IN MEMORIAM DR. N. M. JOSEPHUS JITTA

Gaarne heb ik de uitnoodiging van de Redactie van ons Tijdschrift aanvaard eenige woorden te wijden aan de nagedachtenis van den man, wiens naam hierboven staat en die den 5en Juni l.l. op 82-jarigen leeftijd te 's-Gravenhage is overleden.

Het ligt niet in mijn bedoeling een beschrijving te geven van den levensloop van dezen zoo sympathieken en merkwaardigen mensch, de dagbladen, het Tijdschrift voor Geneeskunde en andere periodieken hebben dat reeds op min of meer uitvoerige wijze gedaan.

Zij allen hebben volop het licht laten schijnen op hetgeen hij, eerst als medicus (oogarts), later als wethouder voor de Openbare Gezondheid en het Armwezen te Amsterdam voor de publieke zaak en meer in het bijzonder voor alles wat betrekking had op de bevordering der volksgezondheid, heeft gedaan.

Nadat hij dit laatste ambt van 1905 tot 1917 had bekleed, viel op hem de keus te worden benoemd tot voorzitter van den Centralen Gezondheidsraad, waarvan opzet en organisatie al spoedig verandering onderging en bleef voortbestaan als de Gezondheidsraad, te 's-Gravenhage.

Waar ik van de oprichting af als tandarts lid ben geweest van den Gezondheidsraad, had ik het voorrecht veel met Dr. J i t t a in aanraking te komen. In verschillende commissies mocht ik zitting nemen, sommige slechts in de verte verband houdende met de tandheelkunde, andere voor onze professie van meer direct belang. Ik noem van deze laatste b.v. die welke advies hadden uit te brengen aan den Minister inzake het tandtechnikersvraagstuk, over het gebruik van röntgentoestellen, over tandheelkundig onderwijs en bevoegdheids-problemen, over het medisch tuchtrecht.

Van al deze commissies was Dr. J i t t a zelf voorzitter en de wijze waarop hij de vergaderingen ter bespreking van welk onderwerp ook, leidde was merkwaardig en bewonderenswaardig.

Steeds bleek hij van het te behandelen onderwerp een gedegen

studie te hebben gemaakt, zijn inleiding kenmerkte zich immer door een vaak zeer uitgebreide kennis van de betreffende literatuur en van zijn juist inzicht in de te behandelen kwestie.

Bij de discussies werd aan alle argumenten en tegen-argumenten volop de noodige aandacht geschonken en zijn hoffelijke beminnelijkheid en zijn zin voor humor maakten, dat ook bij de heftigste meningsverschillen de goede toon toch altijd bewaard bleef. En wanneer hij aan het slot een samenvatting gaf van al wat er gesproken was en zijn eindconclusie trok, kon gewoonlijk een ieder zich daarbij neerleggen.

Vele onzer collega's hebben Dr. Jitta ook in een andere functie gekend, n.l. als voorzitter van het Nederlandsche Congres voor Openbare Gezondheidsregeling, in welks bestuur ook onze Maatschappij is vertegenwoordigd. Zij zullen zich nog herinneren de vergadering in Baarn, in September 1931, waar het voor ons tandartsen zoo belangrijke vraagstuk behandeld werd over de tandheelkundige behandeling van de verschillende categorieën van het Nederlandsche Volk, en die in Amsterdam, in December 1937, waar Backer Dirks zijn uitstekende rede hield over Schooltandverzorging.

Als blijk van erkenning van Dr. Jitta's verdiensten op tandhygienisch gebied werd hij, op initiatief van collega Bruske, door de „Fédération Dentaire Internationale” benoemd tot „Honorary President” van de „Commission of Oral Hygiene”.

Den 10en Juni is Dr. Jitta's stoffelijk overschot te Westerveld verascht. Het groote auditorium was geheel gevuld door de velen die den overledene de laatste eer wenschten te bewijzen. Niet minder dan 16 personen, vertegenwoordigers van vereenigingen of uit anderen hoofde, hadden gevraagd een afscheidswoord te mogen spreken, doch het was op verzoek zoowel van Dr. Jitta als van de familie, dat slechts één van hen, Dr. Kersbergen, die kort te voren was benoemd tot zijn opvolger als voorzitter van den Gezondheidsraad, hier sprak.

Wij verlieten Westerveld diep onder den indruk, dat wij afscheid hadden genomen van een mensch die gedurende zijn leven, tot in hoogen ouderdom, zijn gaven van hoofd en hart in dienst had gesteld van het algemeen, van iemand „qui avait bien mérité de la patrie!”

Den Haag, Juni 1940.

VAN HASSELT.

DR. BERTHOLD H. DE BEER†

Toen ik een jaar geleden in dit tijdschrift uitdrukking heb gegeven aan mijn bijzondere waardeering bij zijn 25-jarig tandartsjubileum (zie T. v. T., Juni 1939 bld. 104) kon ik niet bevroeden dat ik nu tezelfder plaatse zijn *nagedachtenis* zou eeren.

Helaas is deze voortreffelijke mensch, collega en vriend te vroeg van ons heengegaan.

Zij die het voorrecht hadden tot zijn practijk te behooren, getuigen van zijn humane en nauwgezette behandeling en een groote schare patiënten betreuren zijn verscheiden.

Hij was dan ook een mensch als weinigen, vol plichtsbetrachting en rechtvaardigheidsgevoel, vol van liefde voor den medemensch en trouw aan beginsel en vriendschap; zich gevende, zonder daartegenover eischen te stellen. Bovendien achtte hij zich nooit zelf goed genoeg voor de taak, waarvoor hij duidelijk de geschiktheid bezat en waartoe hij geroepen was en men kan zeggen dat de vele ambten die hij zoo belangeloos in het tandheekkundig leven heeft bekleed door hem tegen wil en dank werden aanvaard, omdat men hem op die plaats *wilde*, omdat men zijn eerlijkheid en oprechtheid, zijn toewijding en beminnelijkheid verkoos, boven zelfverheffing, die hem ten eenenmale vreemd was. Een voorbeeld hiervan was zijn verkiezing tot voorzitter der A.T.V., welke afdeeling hij zeer aan zich heeft verplicht. Zijn bijzondere voorliefde voor de bevordering van Mondhygiene wortelde in zijn overtuiging, dat hierdoor het lijden van velen kon worden voorkomen of verlicht en wij herinneren in dit verband aan het verdienstelijk werk voor de mondhygiene Tentoonstelling en Congres in 1929 en aan zijn werk in de Commissie voor Tandheekkundige Volksbelangen.

Kenmerkend was zijn persoonlijke humor, zijn bijzondere gave, die uitkwam in de wijze waarop hij prophylactische propaganda in films en poppenkast creëerde, merkwaardige staaltjes van natuurlijken humoristischen levenskijk. En waar hij kon wijdde hij zich aan deze taak. Zoo heeft hij een aantal jaren aan de leer-

lingen der Huishoudschool te Amsterdam, leergangen gegeven in de mondhygiene, leergangen die met genoegen werden gevolgd om de smakelijke wijze waarmee hij zijn humoristische invallen erin placht te vlechten.

Ook buiten Nederland werden zijn verdiensten hoog geschat. Als Secretaris der Hygiene Commissie van de Fédération Dentaire Internationale evenals op de Internationale congressen was hij een gezien man en hoorde men gaarne naar zijn woorden, want hij was ook een uitstekend linguïst. De vele vrienden die hij zich in de verschillende landen daarbij verwierf, zullen met ons zijn heengaan diep betreuren.

Trots al zijn erkend vruchtbaren arbeid, zag hij overal eigen onvolmaaktheden en trachtte deze steeds te verbeteren, strevende naar uitbreiding van verworven kennis en bekwaamheid.

Indien hij dit naschrift te zijner eere zou zien, zou hij het mij euvel duiden, zooals hij het mij euvel duidde toen ik hem te dezer plaatse bij zijn 25-jarig tandartsjubileum huldigde. Hij was te bescheiden om te gelooven wat hij waard was, maar hij gaf met volle maat zijn waardeering aan anderen. Zijn nagedachtenis heeft het recht een lichtend voorbeeld te zijn. En deze nagedachtenis zal bij ons in hooge eere blijven.

BRUSKE.

GEWIJZIGDE TELEFOONNUMMERS VAN ROTTERDAMSCH
TANDARTSEN

Naam	Adres	Nieuw Telefoon- nummer
1. J. A. V. Arnolds	Randweg 15 (Z.)	73424
2. Mevr. Asal	Hoflaan 69 (O.)	43121
3. Mevr. A. Backer Dirks—Mahn	{Eendrachtsweg 2a (C.) Bergweg 173 (Privé) (N.)	32916
4. J. J. Backer Dirks . . .	{Eendrachtsweg 2a (C.) Bergweg 173 (Privé) (N.)	32916
5. B. Bouman	Clemensstraat 90 (Z.)	70900
6. M. J. Coebergh	Eendrachtsweg 54 (C.)	38009
7. D. A. van Houte	Randweg 73 (Z.)	73045
8. L. H. van Hulsteyn . . .	{Eendrachtsweg 38a (C.) Dorpsstraat 2, Hillegersberg (Privé)	31446 40481
9. H. C. Kranenburg . . .	Randweg 46 (Z.)	71172
10. A. H. A. de Lind v. Wijngaarden	Dordtschelaan 234 (Z.)	71980
11. A. H. A. v. d. Mey de Bie	Eendrachtsweg 38a (C.)	31446
12. J. J. Th. Poederbach . .	Hillevliet 16a (Z.)	70066
13. H. van Raalt	Eendrachtsweg 36 (C.)	31098
14. A. Slooten	Oostzeedijk 316 (O.)	47735
15. Th. A. J. M. Smits . . .	Eendrachtsweg 2a (C.)	32916
16. I. Verhoeven	{Eendrachtsweg 54 (C.) Calandstraat 30 (Privé) (C.)	38009 32694
17. K. Verhoeven	Eendrachtsweg 54 (C.)	38009
18. J. D. Wielenga	Randweg 26 (Z.)	73388
19. P. Ch. Willemse	Westersingel 87 (C.)	31997
20. P. A. de Zeeuw	Oudedijk 111 (O.)	37895